

GIANNI unha RODARI conversa.

imaxinaria

Este vran morreu Gianni Rodari. Os xomais, as exencias de noticias, non informaron do seu pasamento. Nin tan siquera tivo, como Piaget, un recuncho polas follas do medio. Porque os xomais teñen a obriga de ocuparse dos asuntos serios e importantes e ¿a que diaño lle pode importa-la morte dun italiano que pasou case 30 anos da súa vida escribindo contos pra rapaces (xa se sabe, literatura da 2ª clase), que perdeu o tempo facendo de mestre de nenos pequenos e que, pra mais inri, era militante comunista?

Pro a vida da moitas voltas, e agora, cando Rodari desaparece físicamente, empeza a vivir en Galicia. Porque os seus libros -e sobre todo a súa «Gramática da fantasía» -están a ser lidos e utilizados por moitos mestres e mestras da nosa terra.

Unha noite deste outono andaba eu a voltas cos libros de Rodari. Lembraba a Montag, o protagonista de «Farenheith 451», cando di que «detrás de cada libro hai un home que me fala». No noso país as noites son longas e propician as conversas. E, por outra banda, falar cos mortos é algo vivo e cotián na nosa cultura popular. Así que non me resultou extraño atoparme falando, logo dun longo silencio, co meu amigo italiano. A idea de facerlle unha entrevista foi cousa súa e salíu case sen dármonos conta. O que transcribo a continuación é un resume desa conversa. (1)

- Escolta, Rodari: antes de empeza-la entrevista propiamente dita convén que coñezas un pouco a realidade da escola galega, tan distinta ás experiencias italianas. Aquí, en Galicia, a escola non só trata de reproducir e asenta-los valores das clases dominantes, o mesmo que no resto do Estado Español, senón que ademais é o axente dun peculiar proceso colonial, impondo moitas veces unha lingua e uns contidos que non teñen nada que ver coa nosa

realidade. Isto fai que a porcentaxe de fracasos escolares acade unhas cifras de escándalo. Ti, nos teus escritos, defénde-la creatividade, a fantasía, o xogo coas palabras. ¿Iso non será un perde-lo tempo, un tempo que debería adicarse a uns contidos mais útiles?

- Mira, a creatividade e a fantasía serven ás persoas precisamente porque en aparencia non serven pra nada. Pro serven ó home completo. Se unha sociedade baseada no mito da produtividade só tén necesidade de homes mutilados fideles executores, dilixentes reprodutores, dóciles instrumentos sen vontade- quer decir que está mal feita e que é necesario cambeala. Pra cambeala son necesarios homes e mulleres creativos, que saiban utilizá-la imaxinación. Desenrolémo-la creatividade de todos, pra transforma-lo mundo.

- Penso que son moitos os ensinantes que están de acordo con estas ideas túas. Pro que, na práctica, relegan as actividades creativas a un plano secundario, a unha especie de actividade prós tempos libres. ¿Que pensas acerca diso?

- E imposible concebir unha escolar que se fundamenta na actividade do neno, no seu espírito de investigación e na súa creatividade, se non se lle concede á imaxinación o lugar que merece na educación. O cal significa que entre as tarefas do educador-animador está a de estimula-la imaxinación dos nenos, ceibándoa das precoces cadeas con que a atan os condicionamentos familiares e sociais, alentala a competir consigo mesma, a deixar de ser imaxinación que consume pra transformarse en imaxinación que crea.

- Pro ¿onde queda entón a xerarquía entre as distintas materias? ¿Ou non son unhas mais importantes ca outras?

